

İstanbul / Paris, 20 Aralık 2016

2015 ve 2016 yıllarındaki bir dizi şoktan sonra, Türkiye ekonomisi “Lale Devrinin” sonuna geliyor

- Coface Türkiye ekonomisinin 2016 yılında yüzde 2,5 ve 2017 yılında yüzde 2,7 büyüyeceğini tahmin ediyor
- 2017 yılında kamu harcamalarının büyümenin ana tetikleyici etkenlerinden birisi olması bekleniyor
- Kur riskleri ve inatçı cari açık başlıca zorluklar
- Zayıflayan lira özel tüketimin gelişmesini engelliyor
- Perakende sektörü: Özellikle yavaşlayan iç talep, artan maliyetler ve kurdaki zayıflamanın iş ortamı üzerindeki etkisi sebebiyle riskler yükseliyor
- Otomotiv sektörü: ihracat halen oldukça güçlü ve otomotiv üreticileri ile bileşen üreticilerinin azalan karlarını kısmen telafi etmelerine yardımcı oluyor

2016 yılında keskinleşen risk algısı

2015 yılında gerçekleştirilen iki genel seçim sonucunda yükselen siyasi belirsizlik, ABD Merkez Bankası'nın faiz artırım süreci ile kuruyan küresel likidite ve zayıflayan Türk lirası büyümedeki düşüşe katkıda bulunan faktörler oldu. 2016 yılında, yükselen bölgesel gerginlikler, artan iç güvenlik sorunları 15 Temmuz'daki başarısız darbe girişimi ve kredi notunun düşürülmesi ile birlikte risk algısı daha da kötüleşti. Bu olumsuz iç ve dış şoklar ve zayıflayan güven ortamı sebebiyle, GSYH artışının 2016 yılında yavaşlaması beklenmektedir.

2017 yılında kamu harcamalarının büyümenin ana tetikleyici etkenlerinden birisi olması bekleniyor. Ülkenin düşük kamu açığı ve kamu borcu seviyeleri (Türkiye'nin AB tanımlı borç stokunun GSYH'ya oranı 2015 itibariyle sadece yüzde 32,9'dur), ekonomideki düşüşleri hafifletmek için maliye politikasını bir araç olarak kullanabileceği anlamına gelmektedir. İş dünyasının güven algısındaki düşüşe karşı, hükümet proje bazlı bir yaklaşım ile yatırım ortamını iyileştirmek amacıyla geniş bir yatırım paketi açıklamıştır.

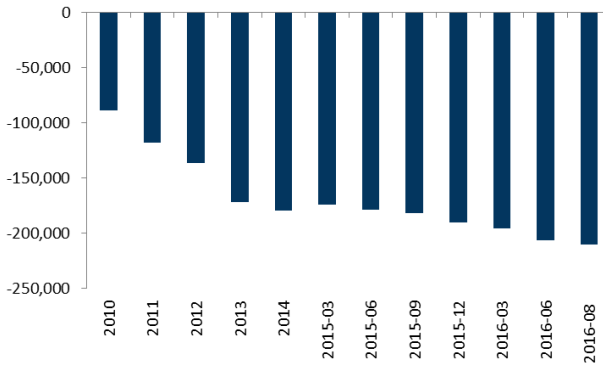
Hükümetin reformlara bağlılığı sürdürülebilir büyümeyi desteklemede önemli bir faktördür. Hükümetin uygulamaya koyduğu reform planı dört temel direk üzerine kuruludur: yatırım teşvikleri, araştırma ve geliştirme, uluslararası işgücü ve maliyet tasarrufları. Yetkililer ayrıca iç talebi yükseltmeye yönelik bazı önlemler uygulamaya koymuştur.

Kur riskleri ve cari açık 2017 yılı için öne çıkan riskler

Kur riskleri ve inatçı cari açık başlıca zorlukları oluşturmaktadır. Özel sektörün bir yıl içerisinde

ödemesi gereken toplam dış borç miktarı 91 milyar \$ civarındadır. Liranın zayıflaması ekonominin ana büyüme lokomotifini olan özel tüketimin gelişimini engellerken, yükselen risk algısı da cari açık finansmanını güçleştiriyor olabilir. Tüketicilerin satın alma kararlarını ertelemelerine yol açan, Suriye sınırındaki gerginlikler, yükselen kredi faiz oranları ve yüksek enflasyon gibi başka faktörler bu durumu daha da ağırlaştırmaktadır.

Finans dışı şirketlerin döviz pozisyonu (Milyon ABD\$)

Önümüzdeki dönemde, sermaye girişlerindeki eğilimler kilit bir rol oynayacaktır. Ocak-Eylül 2016 döneminde, Türkiye'ye yabancı sermaye girişi 2015 yılının aynı dönemine göre yüzde 12'lik bir düşüşle 30,6 milyar \$'dan 26,9 milyar \$'a inmiştir. Bu durum Türk lirasının avro/dolar sepeti karşısında yüzde 16 değer kaybetmesine yol açan önemli bir faktör olmuştur. Küresel kriz sebebiyle ekonominin yüzde 4,8

daraldığı 2009 yılında, Türkiye'ye toplam yabancı sermaye girişi yüzde 95 oranında azalmıştı.

Coface MENA Ekonomisti Seltem İYİGÜN bu konuda şunları ifade etti: “Her ne kadar mevcut durum bu senaryonun çok uzağında olsa da, 2017 yılında Türkiye'ye yabancı sermaye girişlerinin hızı Türkiye'nin ekonomik performansı için büyük önem taşıyacaktır. Ülke halen yabancı fonları çekmektedir ancak bu sermaye girişlerinin sürdürülebilirliği iş ortamına ve küresel finans piyasalarındaki gelişmelere bağlı olacaktır.”

Siyasi gerginlikler ve terör saldırıları sebebiyle perakende, turizm ve otomotiv sektörleri çalkantıda

Türkiye'nin perakende sektörü ülkenin ekonomik büyümesinde kilit bir rol oynamaktadır. Sektör, on yıldır yaşanan sağlam ekonomik büyümeden ve kişi başına geliri artan 80 milyona yakın nüfustan faydalanmaktadır. Perakende sektörü uzun vadede önemli fırsatlar sunmasına rağmen, kısa vadede sıkı zorluklar ile karşı karşıyadır. Artan siyasi gerilimler, terör saldırıları, liranın zayıflaması ve artan enflasyon perakende sektörünün performansını ağır bir şekilde baskılamaktadır. Bu faktörler iç talepte bir yavaşlamaya sebep olmuştur ve bu eğilimin 2017 yılında da devam etmesi beklenmektedir.

Yüksek faiz oranları sebebiyle kredi erişimindeki seyreklik devam etmektedir ve azalan tüketici güveni de perakende satışlarını aşağıya çekmektedir. İç güvenlik durumu ve bazı komşu ülkeler ile kötüleşen ilişkiler sebebiyle turizm gelirlerinde yaşanan sert düşüş de perakende sektörünün perspektiflerini karartmaktadır.

B A S I N B Ü L T E N İ

Otomotiv sektörü ile ilgili olarak, iç piyasada hafif bir azalma yaşanmıştır ancak dış koşullar halen destekleyicidir. Yılın ilk on aylık bölümünde, toplam satışlar 2015 yılının aynı dönemine göre yüzde 3 azalmıştır. Bu azalma temel olarak Ocak-Ekim 2016 döneminde ticari alt kategorideki satışları yıllık bazda yüzde 12,3 daraltan ekonomik faaliyetteki yavaşlamadan kaynaklanmıştır. 2017 yılında, otomotiv sektörü için en büyük zorluklar yeni uygulamaya konulan düzenlemeler ve liradaki dalgalanmalar ile ilgili olacaktır. Yerli otomotiv piyasasında ithalat oranının Ocak-Ekim döneminde yüzde 76 düzeyinde olduğu düşünüldüğünde, lirada son zamanlarda yaşanan değer kaybı önümüzdeki dönemde fiyatlarda yukarı yönlü baskı oluşturabilir. Düzenleme tarafında ise, Kasım ayının sonlarında Türkiye yüksek fiyatlı otomobiller için özel tüketim vergisi oranını arttırmıştır. Yeni oranda motor silindir hacimleri ile birlikte fiyat aralıkları da dikkate alınmaktadır. Yeni sistemin nihai satış fiyatlarını arttırdığından dolayı lüks araç satışlarını baskılaması beklenmektedir.

MEDYA İRTİBAT:

Leyla ZERGER SİDAL – T. +90 (212) 385 99 00 leyla.zerger@coface.com

Coface Hakkında

Ticari alacak sigortası alanında bir dünya lideri olan Coface Grubu, dünyanın dört bir yanındaki şirketlere hem iç pazardaki hem de ihracat pazarlarındaki müşterilerinin finansal temerrüt riskinden korunmaları için çözümler sunmaktadır. 2015 yılında Grup yaklaşık 4.500 çalışanın desteği ile 1 milyar 490 milyon €'luk konsolide ciro açıklamıştır. Doğrudan veya dolaylı olarak 100 ülkede faaliyet gösteren Grup, 200'den fazla ülkedeki 50.000 şirketin işlemlerini güvence altına almaktadır. Coface, şirketlerin ödeme davranışları hakkındaki bilgi birikimine ve müşterilerin ve borçlularının yakınında konumlanan 660 risk değerlendirme uzmanının uzmanlık birikimine dayalı olarak her üç ayda bir 160 ülkeye yönelik ülke risk değerlendirmeleri yayınlamaktadır.

Coface Fransa'da Fransa Devleti adına kamu ihracat garantilerini yönetmektedir.

www.coface.com

Coface SA. Euronext Paris – Compartiment A'da işlem görmektedir

ISIN: FR0010667147 / Ticker: COFA

